№ 61. Piątek 14. Marca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na dotkniętych powodzią w obwodzie tarnowskim, wpłynęło ze składki w Sołotwinie 10 zł. 58 c., które z d. 10. marca r. b. na ręce c. k. przełożonego w obwodzie tarnowskim przesłane zostały. Lwów, 13. marca 1862.

Przełożony powiatu Czarnego Dunajca, p. *Jan Schoen* ofiarował kwotę stu złotych na cele szkolne w taki sposób, ażeby za nią zakupione zostały obligacye, mianowicie za 60 zł. w. a. dla szkoły trywialnej w Czarnym Dunajcu, a za 40 zł. w. a. dla szkoły trywialnej w Chochołowie, i ażeby procenta od nich używane były na sprawianie premiów dla obudwu rzeczonych szkół.

Tę pożyteczną dla ogółu ofiarę ku poparciu oświaty między ludem podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Telegramy.

Hermansztadt, 11. marca. Saskie zgromadzenie narodowe przyjęło projekt komisyi siedmiu z małemi zmianami także przy specyalnej debacie. Jutro nastąpi wybór deputacyi narodu saskiego do Jego Mości Cesarza.

Raguza, 11. marca. Zdaje się, że Vukalovich zmodyfikował swoje warunki, gdyż Omer Basza odwołał pochód na Zubzi. Vukalovich wyjechał z Suttoryny.

Paryż, 10. marca. W izbie deputowanych odpowiedział Baroche na interpelacyę Darimona względem ustawy bezpieczeństwa: Gdybym chciał debatę uczynić namiętną, ogłosiłbym izbie wypadki, na których podstawie toczy sąd śledztwo. Skonfiskowano program, który zawierał w sobie między innemi: „Nie chcemy już cesarstwa, nie chcemy Cesarza! — z dodatkiem: na przyszłość będzie państwo jedynym sukcesorem zmarłych obywateli. Baroche spodziewa się, że osoby uwięzione zdołają się usprawiedliwić, gdyż inaczej będą użyte artykuły 5. i 6. ustawy bezpieczeństwa.

Paryż, 11. marca. Poprawka pana Savre została odrzucona, a paragrafy 1. i 2. przyjęte. Dzisiejszy *Monitor* donosi: „Dziennik *Presse* otrzymał ostrzeżenie za artykuł o ciele prawodawczem."

Genua, 10. marca. Komitety „di Providemento" obrały Garibaldego prezydentem, i zaleciły mu domagać się od rządu przywołania Mazziniego do kraju. W zasadzie przyjęły powszechne prawo głosowania, i podadzą petycyę do parlamentu.

Berlin, 10go marca. Od granicy polskiej donoszą z dnia dzisiejszego. Wczoraj w rocznicę wstąpienia Cesarza na tron wyszedł osobny numer *Dziennika*, który ogłasza nazwiska 41 ułaskawionych zupełnie, a 33 takich przestępców politycznych, którym złagodzono karę.

Berlin, 11. marca. Dekretem król. z dnia dzisiejszego, który kontrasygnowało całe ministeryum z wyjątkiem ministra nauk Bethmann-Hollwega, została izba deputowanych rozwiązana a izba panów odroczona. Zgromadzenie rozeszło się z powszechnym trzykrotnym okrzykiem na cześć Króla.

Berlin, 11. marca. Dzisiejsza *Stern-Ztg.* pisze: Słychać, że nowe wybory mają jak najspiesznięj nastąpić, ażeby izba deputowanych zebrała się jeszcze w maju. — *Staatsanzeiger* donosi: Bethmann uwolniony został na własną prośbę od urzędu ministra nauk, a minister spraw wewnętrznych Schwerin objął tymczasowo ten departament.

Petersburg, 11. marca. *Inwalid* powiada: Po sześcioletniej swobodzie rekrutacyjnej potrzebne jest pomnożenie rezerwy. Rekrutacyi nie będzie zapewne w tym roku.

Nowy Jork, 26go lutego. Obiegają sprzeczne pogłoski o ewakuacyi miasta Nashville; w pobliżu oczekują bitwy. Mianowanie Scotta posłem do Mexyku przedłożone zostało senatowi do potwierdzenia.

Przegląd polityczny.

Lwów, 14. marca. Skąpe dzisiaj są wiadomości nasze w sprawach krajowych. Mamy jedynie ogłoszenie c. k. władzy centralnej morskiej w Tryeście ostrzegające marynarzy austryackich, iż władze sardyńskie parowców Lloyda i inne statki ścisłej poddają rewizyi przy wypływie z portów sardyńskich, celem przekonania się, czyli się nie znajdują na ich pokładach zbiegi wojskowi i rekruci. C. k. władza morska wzywa przeto kapitanów statków austryackich do ostrożności pod tym względem, ażeby nie narażali się na stratę czasu i różne nieprzyjemności.

Ważne natomiast odebraliśmy wiadomości z Berlina. Król Jmć. pruski nie przyjął ofiarowanej dymisyi ministrów, którzy też nadal przy sterze rządu pozostają. Izba deputowanych rozkazem królewskim rozwiązaną, zaś izba panów odroczoną została. Według zapewnienia *Gazety powszechnej pruskiej*, nowe wybory do izby deputowanych niebawem nakazane zostaną, tak izby takowa już w miesiącu maju zebraną być mogła. Z ministrów tylko p. Bethman-Hohlweg, minister oświecenia i spraw religijnych, na prośbę swoją z posady uwolniony został i minister spraw wewnętrznych hr. Schwerin tekę jego tymczasowo objął.

Na sejmie związkowym w Frankfurcie wspólny wniosek Prus i Austryi w sprawie elektoratu heskiego wydziałowi przekazany został. Austrya zgodziła się na projekt Saksonii w przedmiocie zaprowadzenia ogólnego prawa niemieckiego przeciw przedrukom, Prusy zaś miały złożyć projekt do niektórych dodatków do prawa wekslowego.

Ciało prawodawcze francuskie przyjęło 1. i 2. paragraf adresu, odrzuciwszy poprawki Juliusza Favre i innych deputowanych opozycyjnych. Teraz Kolb — Bernard i kilku deputowanych legitymistów podali nową poprawkę przeciwko traktatom handlowym z Anglią i Belgią zawartym, upatrując w nich główną przyczynę nędzy robotników w fabrykach francuskich.

Do Londynu przyszły wiadomości o przybyciu księcia Walii na wyspę Korfu, zkąd wprost do Syryi udać się zamierza, Grecyą zaś dopiero z powrotem z ziemi świętej zwiedzać będzie. — W parlamencie powstał w izbie niższej mr. Gregory przeciwko blokadzie portów południowych Stanów amerykańskich, twierdząc, iż tylko jest pozorną, handel uczciwy utrudniającą, a do przemytnictwa zachęcającą. Wniósł przeto, ażeby rząd angielski blokady tej nie uznawał. Wszakże wniosek ten po krótkiej rozprawie bez głosowania odrzucony został.

Włoskie dzienniki świadczą ciągle o krytycznem położeniu Piemontanów w Neapolu i Sycylii. Obawiają się tam powszechnego powstania. Tymczasem rząd piemoncki coraz to większe robi nakłady na uzbrojenie swej marynarki. W roku obecnym przeznaczono 26 milionów franków na budowę nowych okrętów pomimo rozpaczliwego stanu finansów piemonckich.

Z Grecyi wiemy tylko o nowych posiłkach w wojsku i amunicyi, które rząd przeciwko Nauplii posyła. Również rząd ogłosił blokadę zatoki Argos. Pod Glikia zaszła między powstańcami a wojskiem rządowem potyczka, której rezultat wszakże dotąd nie jest wiadomy.

Z Warszawy przyniosły nam dzienniki wiadomość, że dn. 9. marca jako w rocznicę wstąpienia na tron Cesarza Alexandra 41 przestępców ułaskawionych zostało, zaś 32 zyskało złagodzenia kary. Dzienniki warszawskie podają imienną listę tak pierwszych jak drugich.

W Chinach powstańcy zbliżają się do Shanghai. Konzulowie mocarstw europejskich wzięli miasto w opiekę dla ochronienia go od mordów i rabunków. W Indyach wschodnich Jung Buhadur władca Nepalu i wazal angielski, gotuje olbrzymie polowanie, do którego 1000 słoni mają być użyte.

Sprawy krajowe.

(Ustawa gminna sankcyonowana.)

Wiedeń. *Gazeta wiedeńska* z dn. 11. marca b. r. zamieściła w urzędowej części prawo z dn. 5. marca 1862 r., określające zasadnicze podstawy urządzenia gmin, przez Najjaśn. Pana za zgodą obu izb rady państwa wydane, w Królestwie czeskiem, Dalmacyi, Galicyi i Lodomeryi, z księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież Wielkiem księstwem Krakowskiem, w arcyksięstwach austryackich powyżej i poniżej Anizy, w księstwach wyższo i niż-

szo Szląskiem, w Karyntyi, Styryi i Karniolii, Salzburgu i Bukowinie, w uksiążęconem hrabstwie Tyrolskiem i krainie Vorarlbergu, w uksiążęconem hrabstwie Gorycyi i Gradysce, w margrabstwie Istryi i mieście Tryeście z okręgiem obowiązujace.

Tekst prawa jest następujący w dosłownem tłumaczeniu:

Art. 1. Każda nieruchomość należeć musi do zwiazku gminnego miejscowego.

Wyjęte sa z pod tego obowiązku rezydencye, zamki i inne gmachy wraz z należącemi do nich ogrodami i parkami, przeznaczone bądź na stałe pomieszkanie, bądź na czasowy pobyt Najjaśn. Pana i dworu cesarskiego.

Prawo krajowe stanowi, czyli i pod jakimi warunkami większa własność gruntowa może być wyłączoną z związku gminy miejscowej.

Wyłączenie takowe nastąpić może jedynie pod warunkiem, że tak wyłączona większa własność gruntowa przyjmie na siebie wszystkie obowiązki i ciężary gminy miejscowej, nie będzie zaś miała przyznanej żadnej atrybucyi urzędowej, krom tej, która jest potrzebną do wypełnienia obowiązków wyżej wskazanych.

Art. 2. Każdy obywatel państwa ma mieć prawo należenia do jednej gminy.

Stosunki tej należności ustanowione będą osobnem prawem.

Art. 3. Prośbę zamiejscowego o udzielenie prawa należności, gmina rozstrzygać będzie.

Gmina jednak nie może wzbraniać pobytu w swym okręgu obcym, którzy się z tego wykażą, że posiadają prawo należności gminnej, a przynajmniej udowodnią, że kroki właściwe ku uzyskania tego prawa uczynili, a to dopóty dopóki prowadzić będą z rodzinami swemi życie nienaganne, i nie staną się ciężarem publicznej dobroczynności.

Art. 4. Zakres działania gminy jest dwojaki:

a) samoistny i

b) przekazany.

Art. 5. Do zakresu działania samoistnego należą te sprawy, któremi gmina według własnego swego uznania zarządzać i w nichże stanowić może, z zachowaniem obowiązujących praw państwa i kraju; w ogóle zaś to wszystko, co dobra gminy najbliżej dotycze i w jej granicach własnemi siłami załatwione i przeprowadzone być może.

W tym duchu należy tu po szczególe

1. Wolny zarząd majątku gminnego i spraw odnoszących się do związku gminnego.

2. Piecza o bezpieczeństwo osób i własności.

3. Piecza o utrzymanie dróg gminnych, rynków, również piecza o bezpieczeństwo i łatwość komunikacyi na drogach i wodach, oraz policya polowa.

4. Policya żywności, tudzież nadzór nad targami, mianowicie zaś nadzór nad miarami i wagami.

5. Policya lekarska.

6. Policya wyrobników i zarobników, również jak policya sług i służących.

7. Policya obyczaju.

8. Sprawy ubóstwa i piecza o zakładach dobroczynnych gminy.

9. Policya budownicza i ogniowa, tudzież zarząd porządku budowniczego i udzielanie przyzwoleń budowania pod względem policyjnym.

10. Wpływ prawem oznaczony na szkoły pośrednie przez gminę utrzymywane, tudzież na szkoły ludowe, oraz piecza o zaprowadzenie, utrzymanie i uposażenie tychże, z uwzględnieniem obowiązujących jeszcze praw patronatu.

11. Tentowanie zgody między stronami w sporze będącemi, przez mężów zaufania z gminy wybranych.

12. Prowadzenie dobrowolnych licytacyi rzeczy ruchomych.

Z wyższych względów politycznych mogą być przekazane na drodze prawa, osobnym organom państwa pewne czynności policyi miejscowej w pojedyńczych gminach.

Art. 6. Zakres działania przekazany to jest obowiązek gminy co do współdziałania w celach publicznej administracyi, oznaczą prawo ogólne a w ich granicach prawo krajowe.

Art. 7. Pojedyńczym gminom wolno jest złączyć się gwoli wspólnego prowadzenia czynności, tak pod względem zakresu działania samoistnego (art. 5) jak i przekazanego (art. 6). Gminy, które nie posiadają środków do wypełniania obowiązków z przekazanego zakresu działania (art. 6) wypływających, mają być prawem krajowem i dopóki będą znajdować się w powyżej oznaczonem położeniu, złączone z innemi, gwoli wspólnego prowadzenia właściwych czynności.

Również gminy, które w skutek prawa z dn. 17. marca 1849 roku z innemi złączone zostały, mogą być na drodze prawa krajowego rozłączone i jako osobne gminy miejscowe ukonstytuowane, jeżeli każda z tak rozłączonych gmin posiada środki do wypełnienia obowiązków z przekazanego zakresu działania (art. 6) wypływających. (C. d. n.)

(Obwieszczenie władzy morskiej w Tryeście.) C. k. centralna władza morska w Tryeście wydała pod dniem 28go z. m. następujące obwieszczenie:

Ze sprawozdań służbowych pokazuje się, że rząd król. sardyński lękając się, aby parowce austryackiego Lloyda i inne okręta austryackie nie ułatwiały zbiegom wojskowym ucieczki, postanowił w portach państwa sardyńskiego rewidować wszystkie okręta, które organa policyi morskiej za podejrzane o przechowywanie zbiegów wojskowych uznają. W myśl rozporządzenia ministeryalnego ostrzega się zatem wszystkich żeglarzy austryackich, aby wstrzymali się od rzeczonego przekroczenia, któreby ich na szkodliwe skutki narazić mogło.

Hiszpania.

Kadyx, 7. marca. Miramon wylądował i udał się do Madrytu.

Anglia.

Londyn, 9go marca. (Podróż księcia Walii.) Listy z Korfu z 26go z. m. donoszą o przybyciu księcia Walii. Zachował on ściśle inkognito, a w skutek powstania w Grecyi udał się wprost do Syryi, a Grecyę zwiedzi dopiero za powrotem. Towarzyszyła mu fregata „Doris“, a „Firebrand“ został przodem wysłany.

(Rozprawy parlamentu z 7. marca.) W izbie niższej Lefroy interpeluje rząd o wypadki przy wyborze w Longford w Irlandyi, na co sir R. Peel, minister dla Irlandyi, odpowiada, że już zwrócono uwagę rządu na te wypadki, i że zdaniem jego zajścia te były daleko gorsze, jak je dzienniki podają. Wydział będzie musiał sprawdzić ważność wyboru. Pan Hope Henessey twierdzi, że Baronet nieprawnie wyrokuje o przedmiocie, który przyjdzie pod śledztwo. Prezydent nie wzywa do porządku, i pyta tylko, czy wyrok sir Roberta jest umiarkowany. Pan Gregory nadmienia o blokadzie południowych Stanów Ameryki, i proponuje, aby ostatnia korespondencya udzielona została. Przyznaje, że nie ma współczucia dla tych, którzy walczą o panowanie, lecz dla tych, którzy starają się o niepodległość. Skuteczność czy nieskuteczność blokady, jest to kwestya, która obchodzi każde ucywilizowane państwo, ale najwięcej Anglię. Jeżeli blokada jest nieskuteczna, cóż się stanie z tyle sławioną bezstronnością i neutralnością Anglii. Jeżeli Anglia będzie szanować to, co podług prawa narodów blokadą nie jest, popełni niesprawiedliwość względem uczciwego kupca, zamieni bowiem handel w przemytnictwo. Postąpi także niesprawiedliwie względem własnej ludności fabrycznej, którą pozbawi przywozu bawełny. Prokurator jeneralny oświadcza, że rząd Królowej Jej Mości trzyma się ściśle prawa narodów, i nie może uznawać dwóch systemów odmiennych, to jest, gdy się sama znajduje w pokoju, i gdy prowadzi wojnę. Elementa blokady rzeczywistej są dostatecznem obwieszczeniem, że istnieje, a co jest dostateczna siła zbrojna, to zależy od okoliczności, i tego żaden prawnik nie oznaczy. Blokada portu ważną jest nawet wtedy, gdy całe wybrzeże, do którego port należy, strzeżone nie jest.

Wniosek Gregorego bez głosowania odrzucony.

Francya.

Paryż, 9. marca. (Posiedzenie w izbie deputowanych.) Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 8. marca wystąpił margrabia de Pierre z żwawą zaczepką przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych. „Jest minister“, mówił on, „który w rękach swych dzierży największą władzę, jaką tylko konstytucya dać może, a obok niego wszystkie inne władze są prawie niczem. Niesłychana to władza nakazania milczenia Francyi całej. W ogóle i każdemu z osobna w szczególe, albo raczej natchnienia każdego tem, co ma powiedzieć, władza tą życia i śmierci przynosi mu każdego poranka pochlebny wyraz niepodległej wdzięczności.“ Według zdania mowcy tylko względy największej wagi na dobro publiczne mogą usprawiedliwić udzielone ostrzeżenie; żąda więc, ażeby każde ostrzeżenie poprzedzało następującą formułę: „W imieniu prawa dobra publicznego oświadczam, iż ręczyć nie mogę za bezpieczeństwo Francyi, jeżeli ten a ten artykuł dziennikarski przejdzie bezkarnie, przeto udzielam ostrzeżenie.“ Nie wiem, „mówił dalej mowca“, czyli dyktatura takowa może być powierzona człowiekowi nieodpowiedzialnemu; ale jeżeli, krom nas, nikt we Francyi nie ma prawa podniesienia najmniejszej skargi, najmniejszego żażalenia, tobym się uważał za bardzo winnego, gdybym wam przed złożeniem mandatu mojego w oczy nie powiedział, że system takowy upokarza Francyę z 1789 roku.“ W tem miejscu przerwał mowę prezes, zwracając na to jego uwagę, że wynurzeniem tem sam zaprzeczył twierdzeniu swemu o niewoli mowcy; na co mowca oświadczył: „Ja do mówienia mam prawo, ale krom mnie i mych kolegów nikt we Francyi prawa tego nie ma. Pytacie, czy chcę wolności druku? Tak chciałby ją, bo ostatnie dziesięć lat dokończyły wychowanie moje polityczne. Ja znów się pytam: możecież ją znieść? Jeżeli jej znieść nie możecie, to ani słowa o tem nie mówmy, ale wtenczas bądźmy skromniejszymi, i nie mówmy o silnym rządzie i o roku 1789. W końcu mowca oświadcza się za pokojem, i pragnie, ażeby rząd więcej się zajmował sprawami kraju, niżeli obcemi.

Po wysłuchaniu jeszcze mów pp. Lafond, Latour i Beauverges, powtarzających jedne i te same ogólniki o wdzięczności Cesarzowi winnej i o potrzebie zaprowadzenia w budżecie największej oszczędności, zamknięto rozprawy ogólne, i rozpoczęto rozprawy nad szczególnemi paragrafami. Zabrał najpierwszy głos p. Picard, motywując wniesioną poprawkę ze stanowiska sytuacyi finansowej i politycznej. Głównie jednak zwrócił się ku stosunkowi prasy drukarskiej, i powstawał najprzód przeciwko koncesyi do zakładania dziennika potrzebnej, która z dziennika robi sprawę finansową, wyzyskiwaną przez nieznanych akcyonaryuszów. Przed dwoma dopiero

laty trzy największe dzienniki były w rękach bankierów, i umiano korzystać nawet z wpływów rządowych, jak n. p. Mirés pod względem rzymskich dróg żelaznych. Obecna kombinacya administracyjna doprowadziła do tego, że we Francyi myśl jest zgnieciona, prawda wywołaną, a jezeli rząd zechce to i zniszczoną być może. Taka jest prawdziwa sytuacya, i nie bez żalu słyszeć musiano w senacie, że w Austryi większa jest wolność druku, jak u nas. Na prowincyi gorzej jeszcze, jak w Paryżu; tam według słów algierskiego jednego dziennika, urzędnikowi, którego umieścić chcą, zapewniają najprzód pensyę, potem uszanowanie, a w końcu co tydzień artykuł pochwalny w dzienniku miejscowym.

Na posiedzeniu z dnia 8. marca Julius Favre popierał poprawkę wraz z kolegami swemi wniesioną o zaprowadzenie wolności druku, wolności wyborów itp. Minister Baroche trudne miał stanowisko, odpowiadając mowom z wielkim talentem wypowiedzianym.

Kolb-Bernard i kilku deputowanych z stronnictwa legitymistów wnieśli poprawkę do 11. §. adresu. W poprawce tej żądają, ażeby Cesarz nakazał dochodzenie skutków traktatów handlowych z Anglią i Belgią zawartych, przypisując tym traktatom przyczynę nędzy w miastach fabrycznych panującej.

Włochy.

(Położenie Piemontanów.) Z Rzymu piszą pod dniem 3. b. m., że położenie Piemontanów w królestwie Obojga Sycylii bardzo jest krytyczne. Sycylia sama w wielkiem jest wzburzeniu. Piemontcnie obawiają się ogólnego powstania.

(Budżet.) Budżet marynarki piemonckiej wynosi na rok 1862gi 63,678.401 lirów, a zatem o przeszło 6 milionów więcej jak w roku przeszłym. Wydatek na budowę okrętów preliminowany w budżecie w sumie 26.073.000 lirów.

(Arcybiskup Fransoni †.) Dziennik turyński *l'Armonia* donosi z wielkim żalem o śmierci księdza Fransoniego, arcybiskupa turyńskiego, który umarł na wygnaniu.

Niemce.

Frankfurt, 9. marca. (Posiedzenie związkowych.) Na wczorajszem posiedzeniu sejmu związkowego Austrya i Prusy wniosły wiadomy już czytelnikom projekt względem sprawy elektorstwa heskiego. Wniosek ten przekazano do wydziału. Austrya oświadcza, że przystaje na projekt Saxonii względem powszechnej ustawy niemieckiej przeciw przedrukom. Prusy zapowiadają gotowość przedłożyć izbom ustawę względem zaprowadzenia znanych dodatków do niemieckiej ustawy wexlowej. Następuje kilka wniosków względem stosunków twierdz i kas związkowych.

— Podług otrzymanych w Wiedniu wiadomości przybył książę Koburgski z małżonką dnia 7. b. m. do Alexandryi.

Grecya.

(Wypadki powstania.) Potyczka pod Glykia była znaczniejsza, lecz nie ma bliższych doniesień o niej. Rząd z pospiechem wysyła posiłki zapasy, amunicyę i t. p. Lud głuchy na wszelkie podszczenia. Dekretem królewskim z 23. lutego zatoka Argos ogłoszona w stanie blokady.

W Nauplii panuje teroryzm, klęski osłabiają ducha młodych ludzi, których zmuszono stanąć pod bronią, zniechęcają nietylko wojsko, ale nawet wyzwolonych więźniów.

Jenerał Tzokris ściągnął na siebie podejrzenie powstańców i został na śmierć skazany.

Rząd królewski dał pod dniem 28. lutego amnestyę dla wszystkich żołnierzy i tych podoficerów, którzy nie należeli do sprzysiężenia i wzięli udział w powstaniu jedynie z przymusu lub nierozwagi, a nie powstrzymują żołnierzy od korzystania z amnestyi. Król zastrzega sobie nadto wynagrodzić wszystkich wojskowych, którzy starać się będą o przywrócenie porządku. Terminem ostatecznym powrotu do posłuszeństwa naznaczono początek operacyi wojennych przeciw Nauplii od lądu i morza.

W Atenach panuje spokój, ale usposobienie jest naprężone. Uniwersytet i gymnazyum zamknięte. Rozrywki karnawałowe wstrzymane. Francuska fregata „Zenobie" wracając z Smyrny z kontradmirałem Fonchardem, dowódzcą dywizyi lewantyńskiej zawinęła do Pireju. Za nią przybył parowiec awizowy „Heron". Stanęła także w Pireju na kotwicy rosyjska fregata „Oleg".

Ostatnie wiadomości.

Berlin, 12. marca. Wstępny artykuł dzisiejszej „Sternzeitung" wyjaśnia stan rzeczy, który był powodem przesilenia, wyłuszcza motywa prośby gabinetu o dymisyę i dodaje, że Król jej nieprzyjął, lecz trzymając się postanowienia objawionego w listopadzie 1858, podaje rozwiązaniem izby deputowanych krajowi jeszcze raz sposobność okazać, że pragnie wspierać odpowiedną najwyższym zamiarom politykę umiarkowanego rozwoju przy pomocy rozważonych dokładnie reform.

Rząd państwa odwołując się do kraju, będzie statecznie przeprowadzał rozporządzenia, jakich wymaga dobro kraju, a równie pomyślnie, jak załatwił regulacyę podatku gruntowego, spodziewa się także przy zamierzonych wkrótce reformach pokonać mniej zacięty opór, i zapewnić im zbawienny skutek. Po nauczających wypadkach ostatnich dni powinni wszyscy umiarkowani mężowie wpływać na to, ażeby z nowych wyborów wyszli umiarkowani posłowie. „Wtedy i tylko wtedy — powiada w końcu artykuł — jeśli wypadną wybory w takim duchu, będzie kraj miał dostateczną rękojmię należytego rozwoju swojej pomyślności, potęgi i wolności."

Londyn, 11. marca. W izbie niższej mówił Layard: Anglia zachowa neutralność w obec walki wojsk cesarskich z powstańcami, jeźliby ci szturmowali Shanghai. Anglia nie odbierze także miasta Ningpo insurgentom. — Na interpelacyę w sprawie mexykańskiej oświadczył Layard: Anglia nie zgadza się z proklamacyą co do przyszłego rządu mexykańskiego. Anglia nie żąda niczego więcej, tylko dopełnienia zobowiązań, które Mexyk przyjął na siebie.

Turyn, 11. marca. Rząd miał zalecić urzędownie komitetom di Providemento w Genuy, ażeby zachowały się spokojnie, gdyż w przeciwnym razie byłby zmuszony rozwiązać je. Jak donosi dzisiejsza „Opinione", mieli podać się do dymisyi prefekci w Turynie, Florencyi i Perugii, a pogłoska dodaje, że także w Genui i w Medyolanie.

Spostrzcżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. marca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	328.41	— 2.1	73.9	północny	sł.	jasno
2. god. po poł.	328.52	+ 3.0	67.6	połud.-wsch.	„	pochmurno
10. god. wiecz.	328.29	0.0	84.0	południowy	„	„

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu lutym 1862.

Średni stan barometru był 326'''826 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 331'''00 dnia 9. zrana.

Najniższy 320'''46 dnia 1. w południe.

Średnia temperatura była — 5.°02 R., o 1.°33 zimniejsza niż 34letnie przecięcie.

Najwyższa + 1°.5 dnia 6. zrana.

Najniższa — 18°.0 dnia 9. zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 88.02 pr. C.

Największa 97.6 dnia 4. zrana.

Najmniejsza 71.2 dnia 23. w południe.

Całkiem pogodnym był tylko 1 dzień, mało pochmurnych było 4, bardzo pochmurnych 12, a całkiem posępnych 11. Mróz był we wszystkich 28 dniach, a z tych 25 bez odwilży; mgła zaś była w 7 dniach. Deszcz i śnieg padał w 16 dniach; sam deszcz w 3, a śnieg we wszystkich 16 dniach; wysokość jego wynosiła 200''' = 16.''18''', a całego osadu atmosferycznego 22.'''15, w porównaniu z 34letniem przecięciem więcej o 4.'''03.

Wiatr dzielił się w następujący sposób: Pn. 11, Pn.-Z. 5, Z. 23, Pd.-Z. 5, Pd. 30, Pd. W. 4, W. 2, Pn. W. 4; siła jego była w ogóle mierna, tylko 2go i 4go była burza ze wschodu, a 7go z północy.

Z codziennych spostrzeżeń przeciętnych na rozmaitych instrumentach przestawia się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru chwiał się mocno w pierwszych 12 dniach, podniósł się bowiem z 320.'''957 dnia 1go, na 328.'''550 dnia 3go, spadł do 6. na 320.'''410, osiągnął już 9go 330.'''897, a do 12go spadł na 322.'''813; potem podnosił się zwolna do 330.'''340 dnia 21go, a do 28go spadł na 326.'''377. Codzienna średnia temperatura powietrza podniosła się z — 5.°13 dnia 3go na + 0.°77 dnia 6go; spadła juz 7go na — 8.°63, a do 9go na — 14.°23, podnosiła się dość jednostajnie do 19go na — 1.°47, a do 28go spadła znowu na — 6.°40. Średni nacisk pary chwiał się między 1.'''89 dnia 6go, a 0.'''45 dnia 9go. Średnia wilgoć powietrza spadła z 92.20 pr. C. dnia 2go na 80.60 dnia 5go, powiększyła się znowu do 14go na 92.20 i niespadła juz niżej 82.60 dnia 23go. Wiatr zmieniał się w pierwszej połowie miesiąca między południowo-zachodnim a północnym kierunkiem; potem był stale południowy, tylko w ostatnich trzech dniach dął naprzemian z północnej i północno-wschodniej strony. Największa wysokość śniegu, który spadł w przeciągu 24 godzin, wynosiła 53''' dnia 4go i wydała razem z deszczom 7.'''56 wody. Średni stan Ozonometru trzymał się między 8.13 dnia 11go, a 10.00 dnia 20go. Średnia elektryczność

powietrza podniosła się tylko 15go na 5.6, zaś elektryczność ziemi była przez cały miesiąc wcale nieznaczna. D. R.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. marca.

Hotel europejski: P. Hr. Komorowski Roman, z Złoczowa.
Hotel Langa: Koudelka Franciszek, c. k. fml., z Czerniowiec.
Hotel angielski: Wolfram Józef, z Czyżyk.
Zajazd podolski: Strzelecki Krz., z Złoczowa.
Pod Tygrysa: Ubysz Henryk, z Ostoburza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. marca.

PP. Stasicki Antoni, do Uścia zielonego. — Suchocki Anton, do Polski. — Radliński Karol, do Kamionki.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i węksli.

Dnia 13. marca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.20. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.15; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 824. –; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 291.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.60. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.52, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 136 35.

Kurs lwowski.

Dnia 13. marca.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	44	6	49
Dukat cesarski	„ „	6	45	6	51
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	14	11	27
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	13	2	16
Talar pruski	„ „	2	3	2	5
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	7	79	62
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	37	83	95
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	195	50	196	92
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	68	92	69	47
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	55	84	23

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13. marca.

	Instytut kupuje zł.	kupuje c.	sprzedaje zł.	sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	—	80
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	26	—	84

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65 40	65 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	84.—	84 20
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84 30	84.50
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—.—
Metaliki po 5%	70 20	70 30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 30	70 60
dtto. „ 4½%	61 60	61 80
dtto. „ 4%	54.80	55.—
dtto. „ 3%	41 25	41 50
dtto. „ 2½%	35 50	37 50
dtto. „ 1%	14 —	14.25
Przez. do wylos. z r. 1839	139.—	139.50
„ 1854	91 60	91.80
„ 1860	92 30	92 50
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	96 50	97.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.—	68.50
„ 4½%	61.—	61 50
„ 4%	54.—	54 25
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	46.50	47.50
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45.—	45.50
„ 2¼%	38.—	38.50
„ 2%	34.50	35.–
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.—	68 50
„ 4½%	61.—	61.50
„ 4%	53.—	53.50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	88 50	89.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.25	86.75
Czech	89.—	90.—
Morawii	91.—	92 —
Szląska	88.50	89 —
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	71 —	71 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	74 50	75.—
Galicyi	69.25	69 50
Siedmiogr. i Bukow.	67 75	68.25
Łom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	99.—	99.50
Dług Tyrolu po 5%	68.—	68.50
„ 4%	54 —	54.25
„ 3½%	46 50	47 50
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	823.—	825 –
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	199.—	199.20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	620 –	622.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2157. –	2159.–
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	275.—	276.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 50	158. –
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.—	128.25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.–	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	271 —	272.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	196 —	196.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	25.—	27.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	81.—	82.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	700.–
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	162.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.–	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	156.—	158.–
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	434.—	435 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227.—	228. –
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	396.—	398.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	200.—	205 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103 —	103 25
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	91.—	91 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.–
przez. do los. po 5%	86.—	86 25
Gal. Tow. kred. po 4%	79.—	80.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	98.50	99.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	103 75	104.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	144.50	145 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96.—	96 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	138 50	139.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	99.—	99.50
Lloyda za 100 zł.	90. –	91. –

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 60	130.80
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99 75	100.25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126. –	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	100.—	100 50
Salma „ 40 „ „	39 25	39 75
Palffiego „ 40 „ „	39.50	39.75
Clarego „ 40 „ „	37. –	37.50
St. Genois „ 40 „ „	37 25	37 50
Windischgrätza 20 zł. „	22.50	23 —
Waldsteina 20 „ „	24.75	25 25
Keglevicha 10 „ „	16.75	17 —

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	116 50	116 60
Augsburg za 100 zł. w. p. -n	116 25	116.40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p. -n	116 40	116.65
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	102 50	102.75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	137 70	137 70
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a	54.30	54 35
Marsylia za 100 fr.	54 50	54 55
Paryż za 100 fr.	54.55	54 60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—.—	—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.54	6.54½
dtto. pełnej wagi	6.53½	6.54
Korona	19.—	19.05
20frankówka	10 99	11.01
Rosyjski impery.	11.25	11.27
Talar związkowy	2.05	2.05½
Srebro	136 35	136 65
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Zabójstwo.) Dnia 10. b. m. pokłócił się na Zniesieniu pode Lwowem urlopnik z c. k. pułku piechoty hrabi Nugent, Jan K. z tamtejszym włościaninem, Mikołajem G., i śród bójki ugodził go kilkakrotnie siekierą tak gwałtownie, że rzeczony włościanin umarł z tego nazajutrz. Winowajcę oddano przynależnej władzy karnej.

(Fałszerze.) Temi dniami pojmano w Peszcie — jak donosi „Gazeta wiedeńska" — liczną bandę fałszerzy, która fabrykowała banknoty na sto i na pięć złotych. Skonfiskowano przytem nietylko fałszywe banknoty, ale także płyty stalowe i miedziane, znalezione w Budzie u niejakiego L. Nagy, który już przed kilkoma laty był w śledztwie za podobną zbrodnię, a w roku 1859 umknął z więzienia komitatowego i dotąd szczęśliwie się ukrywał. Całkiem gotowych znaleziono 100 sztuk setek i kilka banknotów pięciozłotowych. Nagy wyznał oprócz tego, że wyrabiał także piórem i wydawał banknoty na tysiąc złotych. Miał pięciu spólników tego zbrodniczego rzemiosła, a do tych należała także jego kochanka Julia Apagyi, znana z swojej piękności.

(Reformy w teatrach francuskich.) Hrabia Walewski wydał teraz nowe instrukcye dla scen francuskich. Pragnąc je podnieść do należytej godności, upomina dyrektorów, pisarzy i krawców teatralnych, ażeby unikali wszelkich nieprzyzwoitości, które naruszają moralność publiczną. Stosując się ściśle do tych moralno surowych intencyj ogłasza teraz dyrekcya Cyrku „Imperiale" w Paryżu, że udało się jej wyszukać do nowej sztuki czarodziejskiej „Rothomago" dwanaście dam rzadkiej piękności, które będą przedstawiały dwanaście godzin, mianowicie godzinę pracy, tańcu, snu, północy, przebudzenia, rozrywki, godzinę pasterską i t. d. Oprócz tego zaangażowano podług afiszów 150 najpiękniejszych kobiet.

(Wspaniałomyślna ofiara.) Zamieszkały od wielu lat w Londynie bankier amerykański Peabody, który dla spoczynku chce zwinąć teraz swoją firmę, chciał ofiarować sumę 100.000 ft. szt., jeźliby pomnik zaprojektowany na cześć księcia Alberta stanowiła jaka pożyteczna dla ogółu fundacya. Ale ponieważ myśl tę zarzucono teraz, zamierza p. Peabody poświęcić tę ogromną sumę na zbudowanie pomieszkań dla ubogich robotników w Londynie, w dowód wdzięczności — jak powiadą — za uprzejmość, jakiej doznawał przez czas pobytu swego w Anglii, i jako prowizyę od znacznego majątku, który zebrał w tym kraju. Nim poczynione będą potrzebne przygotowania i ułożone plany tych budynków, upłynie najmniej rok cały, i aż do tego czasu ofiarował sam fundator zapłacić od kapitału 5%, t. j. dodać jeszcze 5000 ft. szt. Sam zaś — jak powiadają — usuwa się od życia publicznego z roczną rentą 70,000 ft. szt., i upraszał lorda Stanleya i sir Emersona Tennent, ażeby objęli administracyę majątku tej fundacyi.

Główny Redaktor M. Szrzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.